FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Litere
1.3 Departamentul	Filologie si Studii Culturale
1.4 Domeniul de studii	Științe umaniste, Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Licenţă
1.6 Programul de studii / Calificarea	Limba şi literatura română
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	*Limba română contemporană: Vocabularul*				Codul disciplinei	15.00
2.2 Titularul de curs	*Prof. dr. habil. Oliviu Felecan ; olifelecan@yahoo.com*					
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect / practică	*Prof. dr. habil. Oliviu Felecan ; olifelecan@yahoo.com*					
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare		notă
2.7 Regimul disciplinei	Categoria formativă					DS
	Opționalitate					DOB

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	2	3.3 Laborator		3.3 Proiect		3.3 Practică	
3.4 Număr de ore pe semestru	56	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	28	3.6 Laborator		3.6 Proiect		3.3 Practică	

3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru studiu individual și evaluare:	
(a) Evaluare	2
(b) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	50
(c) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren	12
(d) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	10
(e) Tutoriat	
(f) Alte activități	
3.8 Total ore studiu individual și evaluare (suma (3.7(a)...3.7(f))	72
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)	100
3.10 Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la cel puțin 50% din cursuri
5.2. de desfășurare a seminarului / proiectului	Prezența activă la ore

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii române, universale și comparate. C2. Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română. C3. Descrierea sincronică și diacronică a fenomenului lingvistic românesc, pornind de la limba latină. C4. Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar românesc și a culturii populare, care duc mai departe moștenirea greco-romană.
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3. Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	-Studentul/absolventul descrie conceptele fundamentale din lingvistica generală și din teoria literară și le corelează cu elemente dintr-o limbă/literatură particulară. -Studentul/absolventul descrie în sincronie și în diacronie principalele fenomene lingvistice și construcții gramaticale din limba latină și analizează texte în română, pornind de la latină. -Studentul/absolventul clasifică textele (orale sau scrise) în limba latină și le descrie caracteristicile. -Studentul/absolventul descrie în sincronie și în diacronie principalele fenomene literare din literatura latină. -Studentul/absolventul face conexiuni între literaturile latină și română și efectuează comparații critice între autori și opere.
Abilități	-Studentul/absolventul aplică modele metodologice și teoretice specifice studiului limbilor naturale și studiului literaturii. -Studentul/absolventul aplică normele lingvistice atât în limba maternă, cât și în limbile străine studiate, putând folosi un lexic adaptat situației. -Studentul/absolventul corectează texte în limba română, traduce diferite tipuri de texte dintr-o limbă în alta, păstrând sensul și nuanțele textului original, fără adaosuri/modificări/omisiuni, evitând exprimarea de sentimente și opinii personale. -Studentul/absolventul plasează operele și autorii semnificativi din literaturile latină și română în contextul istoric și cultural corespunzător. -Studentul/absolventul interpretează și analizează texte aparținând diverselor genuri și specii literare.
Responsabilitate și autonomie	-Studentul/absolventul redactează și editează texte științifice, lucrări științifice și academice pe diferite teme, evitând comportamentele greșite, cum ar fi falsificarea și plagiatul. -Studentul/absolventul utilizează expresiile și cuvintele adecvate în producerea textelor orale și scrise. -Studentul/absolventul planifică etapele traducerii materialelor: citește atent textul sursă, identifică natura acestuia, efectuează cercetări pentru soluționarea unor probleme de traducere, revizuiește, citește si îmbunătățește traducerile proprii ori cele realizate de oameni sau automate. -Studentul/absolventul exprimă în mod coerent și argumentat opinii și analize despre literaturile latină și română în discuții, eseuri sau prezentări, folosind în mod adecvat terminologia de specialitate. -Studentul/absolventul efectuează analize critice aprofundate ale maximelor latinești.

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Programul de studii are ca obiective prioritare promovarea studiilor de limbă şi literatură română, valorificarea identităţii culturale româneşti în procesele locale, zonale, regionale şi după 1989, globale, precum și transmiterea de cunoștințe în domeniul istoriei culturii româneşti şi universale, mijlocirea de cunoştinţe şi comportament lingvistic, ca necesitate în contextual apartenenţei la Uniunea Europeană, şi al globalizării.

8.2 Obiectivele specifice	-operarea cu noţiuni şi concepte lingvistice specifice limbii române, în special lexicologiei; -utilizarea vocabularului şi a structurilor, respectiv limbajelor profesionale specifice pentru anumite domenii ale vieţii socio-economice şi cultural-politice în care absolvenţii se vor integra; -operarea cu cultureme specifice culturii şi civilizaţiei româneşti şi cele ale căror limbă şi literatură o studiază, cunoscând principalele concepte, idei, caracteristici ale evoluţiilor culturale în general şi ale curentelor literare; -mânuirea instrumentelor de cercetare specifice domeniului, dar şi interdisciplinare, în demersul de explorare individuală şi în echipă; -educarea unui spirit tolerant, stimulând dezvoltarea complexă a spiritului uman, evitarea enclavizării de orice fel; -educarea unui spirit cercetător, dornic de cunoaştere.

9. Conținuturi

9.1 Curs	**Nr. ore**	**Metode de predare**	**Observații**
Noţiuni generale de lexicologie; ramurile lexicologiei	2	Prelegere, expunere, explicații	
Vocabularul românesc. Importanţa cuvintelor.	2		
Lexicografia; tipuri de dicţionare.	2		
Vocabularul fundamental / masa vocabularului; arhaisme, regionalisme, termeni populari, neologisme, terminologia ştiinţifică şi tehnică, argoul, jargonul.	4		
Structura etimologică a vocabularului românesc. Tipuri de etimologii. Cuvinte moştenite, cuvinte autohtone; împrumuturi.	4		
Structura semantică a vocabularului românesc; cuvinte monosemantice, cuvinte polisemantice. Cauzele schimbărilor semantice.	2		
Categoriile lexico - semantice ale vocabularului românesc: sinonimia, antonimia, omonimia, paronimia	6		
Îmbogăţirea vocabularului românesc. Mijloace externe; mijloace interne; schimbarea categoriei gramaticale.	6		

Bibliografie

Bidu-Vrănceanu, Angela, Cristina Călăraşu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaş, Gabriela Pană Dindelegan, [2005]. *Dicţionar de ştiinţe ale limbii*, [Bucureşti]: Editura Nemira.
Bidu-Vrănceanu, A., Narcisa Forăscu, [2003]. *Limba română contemporană. Lexicul*, [Bucureşti]: Editura Humanitas.
Coteanu, I., A. Bidu-Vrănceanu, 1973. *Limba română contemporană, vol. II, Vocabularul*, Bucureşti.
Felecan, Nicolae, 1999. *Probleme de vocabular şi de exprimare corectă*, Bucureşti: Editura Vox.
Felecan, Nicolae, 2004. *Vocabularul limbii române*, Cluj Napoca: Editura Mega, Presa Universitară Clujeană.
Felecan, Oliviu , Felecan Daiana (coord.), 2011. *Confluenţe lingvistice şi filologice*, Cluj-Napoca: Editura Mega.
Felecan, Oliviu, Daiana Felecan (coord.), 2016. *Magistri et alumni, amore scribendi. Studia. In honorem Professoris Nicolae Felecan*, Cluj-Napoca: Editura Mega, Editura Argonaut.
Funeriu, Ionel 2016. *Biografii lexicale*, Timişoara: Editura BrumaR.
Pană Dindelegan, Gabriela (coord.). 2020. *Dicționar de interpretări gramaticale. Cuvinte mici, dificultăți mari*, București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
Sala, Marius, 1998. *De la latină la română*, Bucureşti: Editura Univers Enciclopedic.
Sala, Marius (coord.), 2001. *Enciclopedia limbii române*, București: Editura Univers Enciclopedic.
Sala, Marius*,* 2006. *Aventurile unor cuvinte româneşti*, Bucureşti: Editura Univers Enciclopedic.
Sala, Marius, 2010. *101 cuvinte moştenite, împrumutate şi create*, [Bucureşti]: Humanitas.
Stoichiţoiu-Ichim, Adriana, 2001. *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influenţe, creativitate*, [Bucureşti]: Editura All.

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	**Nr. ore**	**Metode de predare**	**Observații**
Noţiuni introductive; tematica seminariilor; bibliografia generală	2	Prezentare, discuții libere,	
Lexicologia: aspecte generale; ramurile ei (semantica, etimologia, lexicografia)	4		

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Fondul principal lexical / masa vocabularului (cuvinte dialectale, termeni tehnici, argotici, de jargon, arhaisme, neologisme); schimbări de vocabular.	6	seminar interactiv, exerciții aplicative.	
Semnificaţiile cuvintelor: monosemia / polisemia; cauzele schimbărilor semantice; calcul lingvistic; metafora; metonimia; sinecdoca; tipologia sensurilor cuvintelor polisemantice (sens denominativ, conotativ, figurat, contextual).	2		
Categoriile lexico-semantice ale vocabularului: sinonimia, antonimia, omonimia, paronimia.	6		
Formarea cuvintelor: derivarea (cu sufixe, prefixe, derivarea parasintetică, derivarea regresivă); schimbarea valorii gramaticale; compunerea; siglarea şi abrevierea.	8		
Bibliografie: la fel ca la curs.			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Pregătire pentru meseria viitoare de profesor de limba română.
Buna utilizare a limbii române, indiferent de domeniul de activitate care va fi ales după terminarea studiilor.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare (și forma evaluare: continuă/sumativă)	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs		Examen scris	80%
11.5 Seminar/Laborator /Proiect / practică	Prezență, activitate.	Evaluare continuă, de-a lungul semestrului.	20%
11.6 Standard minim de performanță Cunoașterea noțiunilor fundamentale ale vocabularului limbii române, utilizarea lor corectă.			

Data completării:	Titulari		Semnătura
20.07.2026	Curs	**Prof. dr. habil. Oliviu Felecan**	
	Aplicații	**Prof. dr. habil. Oliviu Felecan**	

Avizul Directorului departamentului care coordonează disciplina, doar dacă acesta diferă de departamentul organizator al programului de studii	Director Departament ..... grad didactic, titlu Prenume NUME

Data avizării în Consiliul Departamentului ……. 22.07.2026_____	Director Departament ..... Lector dr. Ramona Demarcsek
Data aprobării în Consiliul Facultății …… 24.07.2026_____	Decan, Conf. dr. Anamaria Fălăuș